

KÖZÉPISKOLÁSOK ÉS EGYETEMISTÁK PROBLÉMÁS INTERNETHASZNÁLATA MINT PEDAGÓGIAI KIHÍVÁS

Kiss Hedvig, Pikó Bettina
SZTE ÁOK Magatartástudományi Intézet

Kulcsszavak: problémás internethasználat; magányosság; társadalmi egyenlőtlenségek

Az internet napjainkra már a legkényelmesebb és leggyorsabb módjává vált az ügyintézésnek, vásárlásnak, információszerzésnek. Számos előnye mellett azonban nem hagyhatjuk figyelmen kívül negatív hatásait sem, melyek befolyásolhatják a fizikális és mentális egészséget, interperszonális kapcsolatokat, továbbá munkahelyi vagy iskolai problémákat generálhatnak. A mai tizen- és huszonevesek szinte semmilyen téren nem kerülhetik meg az online létet, hiszen beiskolázásukhoz, tanulmányaikhoz, baráti kapcsolataik fenntartásához, pénzügyeik rendezéséhez nélkülözhetetlen az internet használata. Emellett a serdülők identitáskeresési krízisen mennek át, ami miatt szintén fontos szerepet tölt be mindennapjaikban a kortársakkal történő online kommunikáció. Azonban a túlzott vagy kontrollálatlan internethasználat könnyen vezethet problémás internethasználathoz (PIH). Online adatgyűjtésen alapuló kutatásunkban (12–26 évesek, N=237) a PIH magányossággal való összefüggését vizsgáltuk, ami vitatott terület, hiszen egyrészt az internet épít a társas kapcsolatokra, másrészt el is távolíthat az offline kapcsolatok létesítésétől. A PIH előfordulása mintánkban 7,6%, ami közel azonos érték más, hasonló nagyságú középiskolás mintán végzett kutatás adataival összevetve, illetve az országonkénti összehasonlításban leginkább az USA-beli fiatalok értékeihez áll közel. A fiúk körében gyakoribb és súlyosabb a PIH, továbbá az életkor és a család anyagi helyzete nagyban hozzájárul nemcsak a PIH-hoz, hanem a magányosság előfordulásához is. Erős pozitív kapcsolatot állapítottunk meg a PIH és a magányosság között; legerősebb a kapcsolat a PIH affektív komponensével. Az adatok felhívják a figyelmet a PIH felismerésre és a megelőzés szükségességére. Az általunk bemutatott PIH mérési módszer alkalmas rizikómérésre is. Fontosnak tartjuk, hogy a probléma felismerése után a diákok számára legyenek olyan elérhető segítségkérési módok (pl. önszervező csoportok, önellenőrzést segítő szoftverek, mentorrendszer), amelyeket nem szégyellnek igénybe venni, és általuk hosszú távon is fenntartható eredményeket tudnak elérni. Továbbá a prevenciónak szem előtt kell tartania az olyan – PIH-hoz vezető és azt elősegítő – állapot megelőzését és kezelését, mint a magányosság.